

Vesa-Tapio Palokankaan vaalisaarna

Joh. 9: 24–38

Mies, joka oli ollut sokea, kutsuttiin kuultavaksi. Fariseukset sanoivat hänelle: ”Anna kunnia Jumalalle! Me tiedämme, että se mies on syntinen.” Mies vastasi: ”Onko hän syntinen, sitä en tiedä. Mutta sen tiedän, että minä, joka olin sokea, nyt näen.” He kyselivät: ”Mitä hän sinulle teki? Millä tavoin hän avasi silmäsi?” Mies vastasi: ”Johan minä sen teille sanoin, te vain ette kuunnelleet. Miksi te taas tahdotte sen kuulla? Tekeekö teidänkin mieli hänen opetuslapsikseen?” He vastasivat hänelle pilkallisesti: ”Sinä hänen opetuslapsensa olet, me olemme Mooseksen opetuslapsia. Me tiedämme, että Jumala puhui Moosekselle, mutta mistä tuo mies on peräisin, sitä emme tiedä.” ”Merkillistä”, mies vastasi, ”että te ette tiedä, mistä hän on - ja kuitenkin hän on antanut minulle näköni. Kaikkihan me tiedämme, että Jumala ei kuuntele syntisiä, mutta sellaista hän kuulee, joka kunnioittaa häntä ja elää hänen tahtonsa mukaisesti. Ikipäivänä ei ole kuultu, että joku olisi avannut sokeana syntyneen silmät. Jos hän ei olisi Jumalan mies, hän ei olisi pystynyt sellaiseen.” Silloin fariseukset sanoivat: ”Sinä olet syntymästäsi syntinen, syntiä täynnä koko mies - ja

sinä rupeat opettamaan meitä!” He ajoivat miehen ulos.

Jeesus sai kuulla, että mies oli ajettu ulos, ja tavatessaan tämän hän kysyi: ”Uskotko Ihmisen Poikaan?” ”Herra, kuka hän on?” mies kysyi. ”Sano, jotta voisin uskoa.” Jeesus sanoi: ”Sinä olet nähnyt hänet. Hän on tässä ja puhuu kanssasi.” ”Minä uskon, Herra”, mies sanoi ja lankesi maahan hänen eteensä.

Ihan saarnani aluksi tuon teille terveiset Oulujoen lähtörannoilta, Vaalasta. Siellä Oulujärven rantamalla on asuttu mahdollisesti jo kivikauden aikaan. Nyt siellä on noin 2500 jäsenen aktiivinen seurakunta. Sieltä ovat historian saatossa lähteneet monet tervatynnyrit kohti Oulua vapaana virtaavan Oulujoen syleilyssä. Nyt tämä 107 kilometrin jokiuoma on padottu ja välillämme on kuusi voimalaitosta sekä seitsemäntenä alajuoksulla oleva Merikoski. Mutta maantietä pitkin tänne pääsee hyvin, onhan tuo läheisyydessä menevä maantiekin nimeltään Vaalantie. Tervetuloa käymään sielläkin päin.

Mutta päivän teksti vie meidät täältä Oulujoelta ja Vaalasta kohti Jerusalemiä.

Luulen, että aika harvassa on ne ihmiset, joilla ei ole mitään vaivoja ja terveydellisiä rasitteita elämässä. Jotakin kolottaa selästä, toista lonkasta. Kolmas ei kuule. Tämän päivän evankeliumissa oli sokea mies. Siihen aikaan sairaana eläminen oli huomattavasti vaikeampaa kuin nykyään, ainakin avun saamisen puolesta. Ei ollut yleistä sosiaaliturvaa, ei erikoissairaanhoidoa, ei sote-keskusteluja

Tällä miehellä oli tienvarsi, missä hän istui kerjäämässä. Elämä oli pitkälti toisten antamien armopalojen varassa. Siinä oli hänen sosiaaliturvansa. Koko elämänsä hän oli elänyt tietämättä, miltä äiti tai isä näyttävät. Miltä näyttää ympäröivä luonto tai miltä hän itse näyttää. Hän oli yhteiskunnan hylkäämä, mutta kuten

evankeliumista kuulimme, monien muiden heikko-osaisten tavoin Jeesuksen löytämä ja rakastama.

Koko tämä Johanneksen evankeliumin luku kertoo tästä sokeana syntyneestä miehestä ja hänen kokemastaan parantumisihmeestä. Tämän päivän evankeliumikohta on vain pieni katkelma siitä. Annankin teille näin entisenä opettajana kotiläksyn lukea tämä Johanneksen evankeliumin 9. luku kokonaisuudessaan. Saatte kokonaiskuvan siitä, mitä tässä episodissa tapahtui.

Toinen tämän evankeliumitekstin keskeinen joukko olivat fariseukset. Nämä Vanhan Testamentin lakia tiukasti noudattavat ja muidenkin elämää tarkasti valvovat kansallis-uskonnollisen puolueen miehet. He olivat toki arvostettu ryhmä Jeesuksen ajan Palestiinassa ja pyrkivät elämässään pitämään Jumalan lain vaatimukset. Mutta heille Jeesus oli huolestuttava ja ehkä pelkoa herättävä

kansanvillitsijä, joka mursi heidän omaa asemaansa.

Raamatussa kerrotaan useita esimerkkejä siitä, kuinka fariseukset vainosivat Jeesusta ja yrittivät saada hänet kiinni sanoistaan. Fariseusten joukossa oli kuitenkin paljon myös ihan tavallista kansaa, eivät kaikki edusta ryhmänsä ääripäitä. Ei silloin eikä nykyään. Ei pidä unohtaa, että mm. apostoli Paavali oli ennen Jeesuksen kohtaamistaan fariseus ja vainosi Jeesusta.

Nyt he olivat saaneet Jeesuksen kiinni sapatin rikkomisesta. Ja sitähan tekivät vain syntiset, eivät todelliset Jumalan miehet. Fariseukset eivät voineet kieltää, etteikö tämä sokeana syntynyt ollut saanut näkökykynsä suuren ihmeen seurauksena. Fariseusten joukkokin oli hieman hajaantunut tämän asian vuoksi. Toisten mielestä Jeesus ei voinut olla Jumalan mies, koska kaikki tapahtui

sapatina. Toisten mielestä syntinen ihminen ei

voinut kyetä moiseen tekoon. Ja nyt tarvittiin sokeudesta parantunut mies todistamaan Jeesusta vastaan.

Tämä oppimaton kerjäläinen olisi pitänyt olla helppo uhri fariseuksille ja näin he olisivat saaneet Jeesuksen syytettyjen penkille. Mutta parantunut mies oli täynnä uskoa siitä, että vain Jumalan mies on voinut tehdä hänelle tämän ihmeen. Pitkä ja syyttävä keskustelu ei tuottanut toivottua tulosta. Tämä mies ei lannistunut painostuksen alla, vaan oli varma siitä, että oli tapahtunut Jumalan teko. Mutta fariseukset eivät nähneet lakiuskontonsa yli. Näkönsä saaneen miehen rinnalla he olivat itse sokeita. Heille oli liian kova pala, että tällainen oppimaton ja reppana mies neuvoo ja opettaa heitä ja lopulta ajoivat hänet pois.

Sokeudesta parantunut mies ei ollut voinut nähdä koskaan Jeesusta ja siksi hän ei tuntenut auttajaansa, kun he tapasivat myöhemmin. Mutta kun hänelle selvisi, kuka häntä puhuttelee, hän ei enää epäillyt. Hän lankesi maahan ja sanoi: *Minä uskon, Herra!* Ei epäilyjä, ei kysymyksiä, ei ihmettelyä. Hän vain uskoi. Ja se kattoi kaiken.

Tässä Raamatun kohdassa oli uskoa ja epäuskoa. Surkein ja poloisin henkilö uskoi ja nämä oppineemmat eivät uskoneet. Tämä päivä onkin otsikoitu sanoilla Usko ja epäusko.

Äkkiseltään ajateltuna ne tuntuvat vastakohtilta. Sitä ne tavallaan ovatkin, mutta vaikuttavat meissä kaikissa. Välillä uskominen on helppoa ja siitä saattaa iloiten kertoa muillekin. Olen facebookissa -jota olen tämän vaaliprosessin aikana joutunut

käyttämään – kertonut mm. uudesta harrastuksesta, sukan neulomisesta. En osaa antaa siinä neuvoja, mutta olen kuitenkin ahkerasti opetellut neulomaan sukkaa. Olen verrannut uskoa niihin oikeisiin silmukoihin. Jälki on sileää ja raidat selviä. Neulominen nopeaa ja vähän voi katsella jo ympärillekin. Kaikki on kuin helppoa ja ilo sekä kiitollisuus valtaa mielen.

Usko on meille lahja. Sitä ei ansaita itse, vaan se annetaan yksin armosta, yksin Kristuksen tähden, kuten Martti Luther sen kiteytti. Ja koska olemme sen lahjana saaneet, velvoittaa se meitä huolehtimaan siitä, mutta vastaamaan myös lahjan antajalle. Tämä lahja on erikoinen, koska sen jakaminen muille ei vähennä sitä, vaan lisää sen arvoa. Tehtävä evankeliumin jakamisesta kaikille on itse Jeesuksen antama työkäsky. Mennä kaikkeen maailmaan. Ei yksin, vaan hän on

luvannut olla meidän kanssamme kaikki päivät.

Nurja silmukka puolestaan on kuin epäuskoa. Niitä heikkouksia ja lankeemuksia, mitä meillä itse kullakin on. Jälki on epätasaisempaa ja nurjaa neuoessa tahtoo silmukkakin karata ja sen takaisin noutaminen on kovaa työtä miehen käsille. Yhtä vaikeaa on joskus nöyrtyä epäuskon keskellä ja tunnustaa erehtyneensä. Lopputulos on tekijänsä näköinen. Minulla epätasaista ja vähän kehnoa. Sinulla omannäköinen. Mutta samalla kuin meidän kaikkien elämänmatka. Elämänmakuista kaikkine vaiheineen. Mutta siihen matkaan kuuluu Ristin miehen sovitustyö, muuten meille jää vain ne nurjat silmukat.

Kertomuksemme miehen lyhyt uskontunnustus:
Minä uskon, Herra, on se mitä me kaikki varmaan haluaisimme sanoa. Sokeudesta parantunut mies

sai kokea uskontunnustuksensa jälkeen uuden elämän. Kukapa meistä ei haluaisi tuntea Vapahtajan lempeän käden kosketusta? Kukapa ei haluaisi olla terve ja vapaana kaikesta raihnaudesta ja vaivoista? Ei ainoastaan fyysisistä vaivoista.

On myös hengellistä sairautta. Synti sitoo meitä monella tapaa ja tekee meidät sokeaksi. Emme mekään ole vapaita uskon ja epäuskon taistelusta. Välillä silmät samenee ja silmälasit likaantuu. Epäusko vie meitä kauemmaksi Jumalan pelastavasta läsnäolosta. Tämä maailma suorastaan pursuaa erilaisia oppeja ja elämäntapavaihtoehtoja vapauttaakseen ihmisen omista kahleistaan. Mutta kestävätkö ne opit, ovatko ne Jumalan Sanan mukaisia? Tuovatko ne epäuskon valtaan joutuneelle sen armon, jonka turvissa saamme sanoa tämän miehen tavoin: Minä uskon, Herra!

Hänen läsnäoloaan saat tuntea tänään täällä kirkossakin. Teit hyvin, kun tulit tänne tänään. Vaikka olisit tullut kuuntelemaan tätä vaalisaarnaa vaalin vuoksi, olet kuitenkin Jumalan huoneessa, jossa sinulla ja minulla on mahdollisuus hiljentyä Jumalan edessä. Ehtoollispöydässä saamme kohdata itse Jeesuksen Kristuksen leivässä ja viinissä, kun kuulemme nämä armon vakuutuksen sanat: sinun puolesta annettu ja vuodatettu. Hän tahtoo vahvistaa uskoamme. Vain hän voi poistaa meistä sokeuden ja antaa uskon silmät näkemään. Sillä uskon varassa me lopulta elämme elämäämme. Ja ennen kaikkea uskon varassa me kerran lähdemme täältä. Sitten kun on sen aika.